

0.BD

BUREAU FINANCIEEL TOEZICHT

2012/09/18

AANTEKENEN

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Postbus 20301
2500 EH 's-Gravenhage

Postbus 14052, 3508 SC Utrecht
Euclideslaan 201 Utrecht
Telefoon 030 -251 69 84
Fax 030 -254 37 85
Internet www.bureauft.nl

Datum: 14 september 2012
Oms kenmerk: FT/13111
Betreft: Reactie BFT op Veegwet Wna 2012
Uw kenmerk: 284681

Behandelaar:
Telefoon:
E-mail:

Geachte heer B

Uw brief van 17 juli 2012 ten aanzien van de consultatie op het ontwerp voor een voorstel van wet tot wijziging van de Wet op het notarisambt 2012 (Veegwet Wna 2012) heeft het Bureau Financieel Toezicht (BFT) in goede orde ontvangen. Het BFT heeft met belangstelling kennis genomen van de voorgestelde wetswijzigingen van de Wna.

Graag maakt het BFT van de gelegenheid gebruik om naar aanleiding hiervan zijn reactie te geven, mede rekening houdende met de komende ministeriële regeling en de Financiële Verordening van de Koninklijke Beroepsorganisatie.

1. Artikel 23 Wna:

In artikel 24, lid 3 na staat vermeld dat bij verordening voorschriften kunnen worden vastgesteld ten aanzien van de wijze waarop de kantoor- en privé-administratie moeten worden ingericht, bijgehouden en bewaard. In de Administratieverordening (en straks de nieuwe Financiële verordening) wordt verwezen naar de verplichting om zorg te dagen voor een positieve bewarings-, liquiditeits- en solvabiliteitspositie. Het lijkt er echter op dat dit onvoldoende wettelijke basis heeft.

Voorstel van het BFT is om een extra lid in artikel 23 Wna (het is de notaris verboden, rechtstreeks of middellijk, handelingen te verrichten of na te laten, waarvan hij redelijkerwijs moet verwachten dat zij ertoe kunnen leiden dat hij te eniger tijd niet zal kunnen voldoen aan zijn financiële verplichtingen) toe te voegen, waarin staat dat bij verordening nadere regels kunnen worden gesteld. Dit kan dan in de verordening (zoals nu het geval is) verder geregeld worden.

2. Artikel 24, lid 4 nieuwe Wna: verplichte indiening overige gegevens

De indiening van o.a. financiële kwartaal- en maandgegevens is niet wettelijk geregeld. Op dit moment vraagt het BFT (sinds 2009) deze gegevens op conform artikel 3, lid 3 en de toelichting Reglement Verslagstaten 2010. Indien het financieel slecht gaat met een kantoor, vraagt het BFT tevens maandgegevens op. Het BFT acht het wenselijk dat de indiening van deze financiële gegevens, maar ook desgevraagd andere gegevens (bijvoorbeeld informatie op het terrein van kwaliteit/ integriteit), wettelijk wordt geregeld en dat, net zoals bij de jaargegevens, bij ministeriële regeling de wijze van indiening en de inhoud van deze gegevens nader worden geregeld.

09/18/2012

08:13

058

Het BFT stelt voor om in artikel 24, lid 4 nieuwe Wna na de laatste zin toe te voegen:
"Op verzoek van het Bureau dient de notaris, toegevoegd notaris en kandidaat-notaris binnen de door het Bureau gestelde termijn de overige van belang zijnde gegevens in."

3. Artikel 24, lid 5 nieuwe Wna: bij ministeriële regeling nadere regels inzake wijze van indiening en inhoud

Om aan de in te dienen jaarcijfers, kwartaalcijfers, maandcijfers en overige gegevens (waarbij gedacht kan worden aan gegevens die betrekking hebben op kwaliteit/ integriteit) nadere regels te stellen, stelt het BFT voor om lid 5 als volgt te laten luiden:

"Bij regeling van Onze Minister worden regels gesteld betreffende de wijze van indiening en de inhoud van het verslag, de verklaring respectievelijk mededeling en de overige gegevens, bedoeld in het vierde lid."

4. Artikel 25, lid 1, zesde volzin nieuwe Wna: "maatschap/vennootschap" dient vervangen te worden in "organisatievorm".

Voorgesteld wordt maatschap, vennootschap of samenwerkingsvorm te wijzigen in "organisatievorm", zodat duidelijk is dat notarissen in elk soort samenwerkingsverband gezamenlijk een bijzondere rekening kunnen hebben en krachtens het derde lid dat naar deze zesde volzin verwijst, verplicht zijn een tekort in het saldo van de bijzondere rekening terstond aan te vullen. In de concept ministeriële regeling wordt tevens uitgegaan van "organisatievorm".

5. Artikel 25a nieuwe Wna: verruiming van de incidentenmeldplicht naar integriteit/kwaliteit elementen, dan wel aanvullen van de kandidaat-notaris die deelneemt aan een samenwerkingsvorm:

- a. Het heeft de voorkeur om de meldplicht te verruimen zodat ook gebeurtenissen inzake de kwaliteit en integriteit eronder vallen. Hierdoor krijgt de integraal toezichthouder tijdig zicht op integriteit- en kwaliteitsproblemen. Dat dit uiteindelijk vaak zal leiden tot een financieel probleem is evident. De informatiepositie (en de tijdigheid daarvan) ten behoeve van het preventieve toezicht dient hierdoor te worden verbeterd.

Voorstel is om:

- i. het woord "financiële" in artikel 25a te laten vervallen.
 - ii. Tevens zou dan na "notarissen" toegevoegd moeten worden ", toegevoegd notaris en kandidaat-notaris" nu het artikel zich niet uitsluitend beperkt tot de ondernemer notaris.
- b. Als bovenstaande onder a. niet tot een wijziging leidt, wordt voorgesteld om de kandidaat-notaris als ondernemer die aan de organisatievorm deelneemt, toe te voegen.
- Voorstel zou dan zijn om na "notarissen" toe te voegen ", en kandidaat-notarissen, die aan de organisatievorm deelnemen".
- Het komt in de praktijk voor dat kandidaat-notarissen deelnemen in de samenwerkingsvorm. Indien met artikel 25a Wna wordt toegezien op het enkel en alleen melden van zaken die een financieel gevolg hebben voor het samenwerkingsverband, zouden andere deelnemers aan de organisatievorm ook dienen te vallen onder de meldplicht.

07/18/2012

08:13

059

6. Artikel 99, lid 15 nieuwe Wna: Driejaarstermijn

De driejaarstermijn heeft inmiddels geleid tot niet-ontvankelijkheid van klachten van het BFT in diverse tuchtzaken. Daarnaast is deze knellend voor de geloofwaardigheid van effectief en efficiënt toezicht en staat deze niet in verhouding tot andere termijnen. Voor een nadere toelichting hiervan zie de bijlage.

Ondanks de voorgestelde wijziging in de Veegwet, die enigszins tegemoet komt aan de wensen van het BFT, stelt het BFT voor om in de oorspronkelijke tekst van artikel 99, lid 15 (nieuw) Wna na "Een klacht" toe te voegen: "anders dan afkomstig van de KNB en het Bureau".

7. Artikel 29a onder b Wna: "of e " dient gewijzigd te worden in ".e of f".

Ten slotte wensen wij u succes bij de behandeling van dit ontwerpvoorstel tot wijziging van de Wna.

Bureau Financieel Toezicht,

Mr. A. Hammerstein
Voorzitter van het bestuur

DRIEJAARSTERMIJN

Inleiding

De driejaarstermijn heeft inmiddels geleid tot niet-ontvankelijkheid van klachten van het BFT in diverse tuchtzaken. Daarnaast is deze knellend voor de geloofwaardigheid van effectief en efficiënt toezicht en staat deze niet in verhouding tot andere termijnen.

De volgende tekst is toegevoegd op de reeds bestaande drie jaarstermijn.

Artikel 99, lid 12 oude Wna:

Een klacht kan slechts worden ingediend gedurende drie jaren na de dag waarop de tot de klacht gerechtigde van het handelen of nalaten van een notaris of kandidaat-notaris dat tot tuchtrechtelijke maatregelen aanleiding kan geven, kennis heeft genomen.

In het nu voorliggende voorstel voor wijziging van de notariswet komt het artikel als volgt te luiden (artikel 99, lid 15 nieuwe Wna):

Een beslissing tot niet-ontvankelijkverklaring van de klacht op grond van afloop van de voornoemde termijn kan achterwege blijven indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de klager in verzuim is geweest.

In het onderstaande zal een nadere uitleg worden gegeven waarom deze verwoording minder wenselijk is.

Historie

Vóór 1999 bestond deze drie jaar vervaltermijn niet. Op verzoek van de KNB is deze beperking destijds toegevoegd. Dit ter bescherming van de notaris, omdat na deze termijn hij wellicht in zijn verdediging zou worden geschaad¹.

Andere termijnen

In de Algemene wet rijksbelastingen (AWR) is de navorderingstermijn standaard vijf jaar. Daarnaast wordt de termijn twaalf jaar indien sprake is van bijvoorbeeld vermogens die zich in het buitenland bevinden (en die niet eerder beken zijn gemaakt).

Toezichthouders AFM en DNB gebruiken voor hun betrouwbaarheidstoetsing een termijn van 8 jaar voorafgaand aan het verzoek tot het opnemen van een getoetste bestuurder. In het strafrecht wordt de verjaringstermijn gekoppeld aan de ernst van het delict. Kleine overtredingen hebben een korter verjaringstermijn. Witwassen kent bijvoorbeeld een termijn van 20 jaar (mede vanwege de vaak verhullende constructie die daarbij gebruikelijk is). Een andere termijn is de algemene bewaartermijn. Deze is zeven jaar.

Huidige praktijk

De bestaande toezichthouders (voorzitters van de Kamers van Toezicht) hebben nauwelijks last van de beperking van de genoemde drie jaar termijn. Op het moment dat zij kennis krijgen van de feiten en omstandigheden is het voorwerk vaak al gedaan en is een actie binnen drie jaar (een ambtshalve klacht uitvaardigen) goed te realiseren.

¹ Voor consumenten lijkt dit redelijk (zie ook Tekst en Commentaar Wet op het Notarisambt mr. P. Blokland); voor toezichthouders die geacht worden risicogericht te werken met beperkte middelen, leidt dit tot een niet effectieve uitvoering van de taken. Bij bijv. ingewikkelde transacties (Bouwfondszaken, woningbouwcoöperaties) omdat de schadelijkheid daarvan zich naar hun aard op een later moment openbaren. Het handhaven van het huidige tekstvoorstel zou er toe kunnen leiden dat in voorkomende gevallen dient te worden overgegaan tot het indienen van een stroom van 'klachten ter behoud van rechten'. Dit is bijvoorbeeld ook de werkwijze van de Belastingdienst als zaken dreigen te verjaren. Dit is niet efficiënt en effectief.

In ook weer een recente uitspraak van de KvT Den Haag² wordt rigide de aanwezigheid van informatie binnen het BFT (bijvoorbeeld een bestand van het kadaster gekocht in het kader van de AB-BC transacties) als begindatum van de 'kennis van de handeling' uitgelegd.

Knellende bepaling

In het nieuwe toezicht wil het BFT gebruik maken van meerdere bronnen van informatie (in- en extern). Het kan niet van het BFT gevergd worden om per klacht aan te geven welke informatie (op welk moment reeds bekend) al eerder aanleiding zou hebben moeten geven om een klacht in te dienen.

Dit lijkt uit "indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de klager in verzuim is geweest" te kunnen worden afgeleid.

Bij elke zaak die feiten en omstandigheden in zich draagt die voorbij de driejaarstermijn van de transactie liggen, zal (zeker als het gaat om ernstige en omvangrijke aangelegenheden die om een nader onderzoek vragen) - gegeven de omstandigheid dat steeds meer formele bezwaren worden behandeld in het tuchtrecht en de inhoud nauwelijks meer aan bod komt - de aandacht steeds meer verlegd worden naar de nieuwe toezichthouder, die moet 'aantonen dat deze niet in verzuim is geweest'.

Zoals hiervoor reeds gezegd, de huidige toezichthouder (President van de rechtbank) heeft praktisch geen last van de termijn. De nieuwe toezichthouder - vanwege zijn informatiepositie en zijn vele externe contacten - wel. Bovendien leidt de beperking voor de nieuwe toezichthouder tot een beperking. Een beperking die ongunstig uitwerkt op de effectiviteit en efficiency van de toezichthouder.

Praktisch en ook redelijke oplossing:

Totdat de gemeenschappelijke visie op het gehele tuchtrecht (in het kader van de wens om tot een uniform wettelijk kader te komen) is omgezet in de wet, is het wenselijk om de slagkracht van de toezichthouder (BFT) en de KNB niet formalistisch te beperken. De huidige tekst zou kunnen worden uitgebreid met de uitsluiting van de termijn voor beide partijen. Partijen die ervaring hebben (en wettelijk gehouden zijn de beginselen van behoorlijk bestuur toe te passen) met de afweging van aard en ernst van de zaak en de inmiddels verlopen termijn.

² 22 augustus 2012